

Na nedostatečnou motivaci žáků upozorňují také středoškolští učitelé českého jazyka, cizích jazyků a matematiky, kteří ji považují za největší překážku omezující výkon učitelské profese, ovšem bez vlastní sebereflexe a posouzení míry invence, kterou do vzdělávání žáků vkládají (nízkou motivaci jako překážku uvedlo necelých 59 % dotázaných učitelů sledovaných škol; pro srovnání ve středních školách, v nichž Česká školní inspekce provedla ve školním roce 2016/2017 inspekční činnost – tedy ve vzorku běžných středních škol, ji uvedlo 33,4 % učitelů).

Většina středních škol (63,9 %) neprovádí analýzu příčin neúspěšnosti žáků u maturitní zkoušky, výsledky vzdělávání žáků jsou jen sumarizovány a zveřejňovány ve výročních zprávách. Tyto školy pouze konstatují nízké vzdělávací předpoklady žáků.

Mezi sledovanými školami byly dvě školy, které jsou zapojeny do pokusného ověřování vzdělávání v oborech ukončených maturitní zkouškou i výučním listem (obory kategorie L0). Ředitelé škol hodnotí ověřování převážně kladně, přesto se setkávají s tím, že žáci po získání výučního listu ztrácejí ve 4. ročníku motivaci k dalšímu studiu, dochází u nich ke zvýšení absence a zhoršení jejich výsledků, které mohou vést k ukončení studia. Jde o stejný problém jako u nástavbového studia.

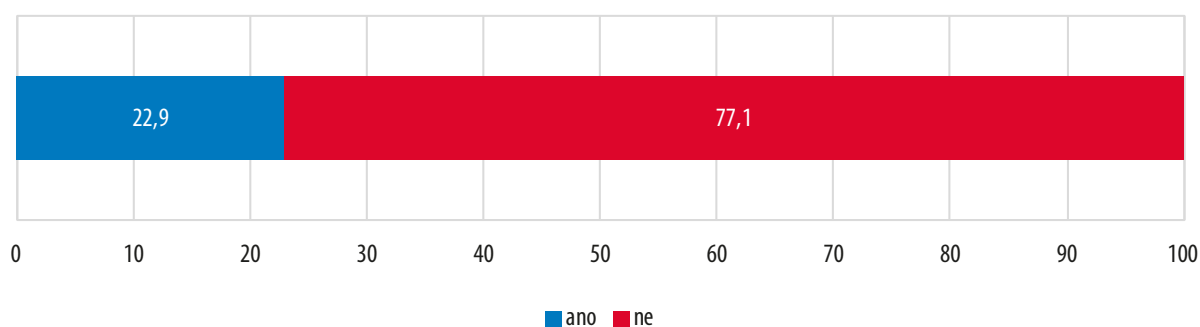
Česká školní inspekce ve většině navštívených škol ředitele školy upozornila, že prováděné analýzy výsledků žáků nejsou komplexní, nezahrnují vyhodnocení výsledků vzdělávání žáků v průběhu vzdělávání a v posledním ročníku vzdělávání (hodnocení výsledků žáků, kteří byli přihlášení k maturitní zkoušce, ale nemohli ji konat z důvodu nedostatečného prospěchu). Systematická analýza příčin neúspěšnosti žáků ve společné části maturitní zkoušky zpravidla v hodnocených školách chybí.

3.2.2 Opatření směřující ke snížení neúspěšnosti žáků ve společné části maturitní zkoušky

Přijímaná opatření směřující ke snížení neúspěšnosti žáků by měla vycházet z předchozí důkladné analýzy. Pro zlepšení výsledků žáků u maturitní zkoušky je však také velmi důležité kvalitní vyhodnocení účinnosti těchto opatření např. v rámci autoevaluace školy.

Graf 6

Školy, které prokazatelně vyhodnocují účinnost opatření směřujících ke snížení neúspěšnosti žáků ve společné části maturitní zkoušky v posledních třech školních letech – podíl škol (v %)

V posledních třech školních letech sice vyhodnocovalo opatření směřující ke snížení neúspěšnosti žáků ve společné části maturitní zkoušky 23 % navštívených škol s vysokou mírou neúspěšnosti žáků, přesto efektivita práce vedení školy a předmětových komisí (českého jazyka, cizích jazyků a matematiky) je v tomto ohledu nízká a jejich činnost nepodporuje zkvalitňování průběhu a výsledků vzdělávání žáků. Systém nastavených opatření a vyhodnocování jejich účinnosti vzhledem ke specifikům a diferenciovaným potřebám jednotlivých žáků je nefunkční, případně zcela chybí. Alarmující je, že více než tři čtvrtiny škol systematicky neanalyzují a nevyhodnocují účinnost přijatých opatření.

